

P13 Klinická mikrobiologie IV – vyšetřování u infekcí ran a IKŘ; biofilm na cévních katétrech

Ke studiu: Vaše vlastní protokoly (zejména speciální bakteriologie)

Úkol 1: Vzorky u infekcí ran

Pokuste se vyplnit následující tabulku:

Typ rány	Povrchová rána	Hluboká rána s dostatečným množstvím hnisu (hnis lze poslat jako tekutinu)	Hluboká rána s nedostatkem hnisu	Hnisavá rána pravděpodobně obsahující anaeroby
Způsob odběru				
Když posíláme do laboratoře vzorek z rány, je velmi důležité vyplnit žádanku, zejména je postatné na žadance uvést 1) _____ a 2) _____				

Úkol 2: Otisková metoda pro vyšetření povrchových ran

a) Otisková metoda – provedení

Vyzkoušejte si po dvojicích otiskovou metodu. Umístěte na předloktí spolužáka (místo povrchové rány) sterilní čtvereček. Ponechte deset sekund a pomocí pinzety jej opatrně přeneste na Petriho misku s agarem. Poté jej odstraňte a vyhod'te.

V praxi se filtrační papír nevyhodí, ale posílá se zároveň s miskou do laboratoře. V laboratoři je filtrační papír umístěn na dvě či tři další půdy: agar s 10 % NaCl, chromogenní půdu URI atd. Poté se všechny půdy kultivují do druhého dne.

b) Otisková metoda – vyhodnocení

Pokuste se přibližně odečíst výsledek otiskové metody na chromogenní půdě URIchrom pomocí přepočítávací tabulky na svém stole a klíče k barvám jednotlivých bakterií na chromogenním médiu. Pozor! Máte skutečné výsledky skutečných pacientů. Nepředpokládá se, že váš výsledek bude stejný jako výsledek vašeho souseda s jinou destičkou. Dokonce i počet přítomných mikrobiálních kmenů se může lišit. Bližší určení a testování citlivosti na antibiotika v tomto případě nebudete provádět.

Kultivační výsledek mého otisku obsahoval:

Pravděpodobná skupina či rod bakterie:	Kvantita (přibližný počet kolonií na 25 cm ²)
1.	
(2.)	
(3.)	

Klíč k předběžné diagnostice: Stafylokoky – bílé na URI, rostou také na NACL, bílé kolonie na krevním agaru. **Hemolytické streptokoky** – hemolytické kolonie na krevním agaru, nerostoucí na NACL, na URI nerostou nebo (*S. agalactiae*) jsou světle tyrkysové. **Enterokoky** mají šedé kolonie na krevním agaru a drobné, sytější tyrkysové kolonie na URI. **Enterobakterie a G- nefermentující** – rostou na Endově agaru. **Escherichia** je růžova na URI, **Klebsiella** je na URI modrá, **Proteus** žlutý, **Pseudomonas** je na URI bílá nebo světle zelená (v důsledku vlastní produkce pigmentu). *Toto vše je jen předběžné, jinak platí algoritmy z předchozích praktik!*

Úkol 3: Vyhodnocení kultivace z hlubší rány

V případě výtěru z rány není žádná „běžná flóra“. To je hlavní rozdíl mezi výtěrem z rány a např. výtěry z respiračních cest: není potřeba vyhledávat patogena mezi běžnou flórou.

Na druhé straně zpravidla bakterie pěstujeme na větším počtu půd, abychom odhalili všechny možné patogeny i v případě směsi bakterií. Zpravidla používáme vedle krevního agaru a Endovy (či McConkeyho) půdy i krevní agar s 10 % NaCl, ale také krevní agar s amikacinem pro vyhledávání streptokoků a enterokoků (v našem úkolu však tyto půdy nemáme). Přitom se ale někdy také stává, že je naopak přítomen jen jeden patogen v malém množství a je nutno ho pomnožit v tekuté půdě (bujonu). Ani tento bujón není součástí našeho dnešního úkolu. Opět vyplňte formulář.

Kód pojistovny 1 1 1	požaduje díl A	IČP 7 2 1 2 3 4 5 6 Odbornost 7 8 9	Datum 1 5 1 2 0 8	Čís. dokladu	Pof. č.						
POUKAZ NA VYŠETŘENÍ / OŠETŘENÍ				provedl díl B							
Pacient Lucie Žlutá	Dg.: poranění plosky nohy			IČP							
Č. pojistěnce *1983	Variabilní symbol			Odbornost							
Odeslán ad:	Kód náhrady			Var. symbol							
Požadováno: stěr z hnisavé rány na plosce levé nohy, ránu si způsobila o plechovku v rybníce, po dvou dnech rána zhnisala				Datum							
Poznámka:				Kód							
<table border="1"> <tr><td>72</td><td>Dr. Mikrob Strašlivý</td></tr> <tr><td>123</td><td>praktický lékař</td></tr> <tr><td>456</td><td>G. pozitivní 8. Brno</td></tr> </table>				72	Dr. Mikrob Strašlivý	123	praktický lékař	456	G. pozitivní 8. Brno	Poč.	
72	Dr. Mikrob Strašlivý										
123	praktický lékař										
456	G. pozitivní 8. Brno										
razítko a podpis lékaře				1							
VZP-06x/1999				2							
Dne:				3							
razítko a podpis				4							
				5							
				6							
				7							
				8							
				9							
				10							
				11							
				12							
				13							
				14							

Pacientka: Lucie Žlutá *1983 Dg.: rána plosky nohy					
Vzorek: stěr z rány* Objednavatel: Dr. Mikrob Strašlivý					
*poznámka: hnisavá rána na plosce nohy, plavala v rybníce					
Růst na krevním agaru vč. vůně	Endova půda	MH agar:	Oxidáza	Závěr	Interpretace

Test citlivosti na antibiotika

Piperacilin+tazobaktam (TZP)	C ≥ 18 R < 18		Ciprofloxacín (CIP)	C ≥ 25 R < 22	
Gentamicin (CN)	C ≥ 15 R < 15		Ceftazidim (CAZ)	C ≥ 16 R < 16	
Ofloxacin (OFL)	C ≥ 16 R < 13		Kolistin (CT)	C ≥ 11 R < 11	

zapisujte C = citlivý, R = rezistentní, případně I = intermediární

*výsledek testu citlivosti platí i pro doxycyklin

Konečný závěr a doporučení léčby: _____

Infekce krevního řečiště

Úkol 4: Hemokultury – zpracování

Popište využití tří typů hemokultivačních nádobek

Vyplňte, které údaje nesmějí chybět na průvodce při zasílání hemokultury (jde pouze o pole „typ materiálu/vyšetření“)

--

Vysvětlíte:

Proč je úplná sterilita u hemokultur ještě důležitější než u jiných typů odběru krve (např. na biochemické vyšetření)?

--

Kolik hemokultur se zasílá k vyšetření a proč?

--

Vyplňte chybějící políčka v popisu procesu hemokultivačního vyšetření dle videoklipu a výkladu učitele.

Hemokultivační nádoby přicházejí do laboratoře. Zde jsou vloženy do _____.

Pozitivitu automat ohlásí _____ a _____. Když je kultivace pozitivní, je zhotoven nátěr a vzorek je _____ na krevní a Endův agar. Rovněž se připraví předběžný test _____ vzhledem k tomu, že inokulum není standardní, lze jeho výsledky považovat pouze za _____.

Úkol 5: Hemokultury – mikroskopie pozitivního vzorku

Automatický kultivátor ohlásil pozitivní výsledek. Pro umožnění prozatímní léčby byl z obsahu lahvičky proveden nátěr barvený Gramem. Prohlédněte si výsledek a запиšte ho. **Pozor!** Sklíčka pocházejí z opravdových hemokultur. Proto je pravděpodobné, že váš výsledek bude jiný než výsledek vašeho souseda s jiným sklíčkem.

Hemokultura obsahovala grampozitivní – gramnegativní* koky – tyčinky* uspořádané v _____**

* *nehodící se škrtněte* ***pouze pro koky (dvojice, řetízky, shluky...), případně G+ tyčinky v palisádách*

Úkol 6: Hemokultury – výsledek kultivace

Prohlédněte si výsledek kultivace pozitivní hemokultury vyčkované na pevné půdy. Navrhněte další metody pro přesnější určení nalezených bakterií. Pokuste se o zhodnocení předběžné citlivosti na antibiotika. Také zde se nepředpokládá, že byste nutně museli mít stejné výsledky jako vaši sousedé.

Název půdy			
Růst ano/ne, vzhled kolonií			

Další testy bližšího určení: _____

Předběžné určení mikroba: _____

Orientační test citlivosti na antibiotika

Název sestavy antibiotik: _____

Antibiotikum	Interpretace citlivosti	Naměřená zóna	Výsledek (zakroužkujte)	Antibiotikum	Interpretace citlivosti	Naměřená zóna	Výsledek (zakroužkujte)
1.	R < S ≥		C–I–R	4.	R < S ≥		C–I–R
2.	R < S ≥		C–I–R	5.	R < S ≥		C–I–R
3.	R < S ≥		C–I–R	6.	R < S ≥		C–I–R

Úkol 7: Hemokultury – interpretace

Vhodně interpretujte výsledky hemokultivace dvou různých pacientů.

Jan Bílý, *1942, horečky a zvýšené zánětlivé markery, do laboratoře zaslány tři hemokultury	Jakub Černý, *1945, horečky a zvýšené zánětlivé markery, do laboratoře zaslány tři hemokultury
I Centrální venózní katetr. Čas do pozitivity 10 hodin, nález: <i>Staphylococcus hominis</i> , citlivý k oxacilinu, tetracyklinu, vankomycinu, rezistentní k erythromycinu, klindamycinu, ko-trimoxazolu.	I Centrální venózní katetr. Čas do pozitivity 8 hodin, nález: <i>Staphylococcus epidermidis</i> , citlivý k oxacilinu, tetracyklinu, vankomycinu, rezistentní k erythromycinu, klindamycinu, ko-trimoxazolu.
II Periferní katetr. Čas do pozitivity 13 hodin, nález: <i>Staphylococcus hominis</i> , citlivý k oxacilinu, tetracyklinu, vankomycinu, rezistentní k erythromycinu, klindamycinu, ko-trimoxazolu.	II Periferní katetr. Čas do pozitivity 26 hodin, nález: <i>Staphylococcus hominis</i> , citlivý k oxacilinu, tetracyklinu, vankomycinu, erythromycinu, klindamycinu, ko-trimoxazolu, žádná rezistence.
III Nový odpich žíly. Čas do pozitivity 13,5 hodiny, nález: <i>Staphylococcus hominis</i> , citlivý k oxacilinu, tetracyklinu, vankomycinu, rezistentní k erythromycinu, klindamycinu, ko-trimoxazolu.	III Nový odpich žíly. Čas do pozitivity 38 hodiny, nález: <i>Staphylococcus epidermidis</i> , citlivý k oxacilinu, vankomycinu, ko-trimoxazolu, rezistentní k tetracyklinu, erythromycinu, klindamycinu.
Pravděpodobná interpretace:	Pravděpodobná interpretace:

Úkol 8: Průkaz mikrobů kolonizujících katétrů**a) Kvalitativní metoda pomnožení v bujónu**

Vytažený centrální venózní katétr (CVK) byl ponořen do kultivačního média a kultivován 24 hodin. Poté bylo zakalené kultivační médium vyočkováno na krevní agar. Zhodnoťte nárůst mikroorganismů na krevním agaru.

b) Semikvantitativní metoda (Makiho metoda)

Vytažený CVK byl válen po povrchu krevního agaru, který byl poté kultivován. Zhodnoťte nárůst mikroorganismů a spočítejte narostlé kolonie. Za signifikantní se považuje množství kolonií >15, menší množství je možno považovat za kontaminaci. Je-li kolonií evidentně více než 100, nepočítejte a napište „> 100“.

c) Kvantifikace pomocí sonifikace katétru

Vytažený CVK se ponoří do 10 ml fyziologického roztoku a poté vystaví účinku ultrazvuku, který rozrušuje strukturu biofilmu a jednotlivé bakteriální buňky tak z biofilmu uvolňuje. 100 mikrolitrů takto vzniklé suspenze

